

Bruxelles, 2. veljače 2024.
(OR. en)

6124/24

Međuinstitucijski predmet:
2020/0103(COD)

ECOFIN 122
UEM 27
CADREFIN 24
CODEC 271

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	29. siječnja 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 40 final
Predmet:	IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU Godišnje izvješće o Instrumentu za tehničku potporu za 2021. i 2022.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 40 final.

Priloženo: COM(2024) 40 final

Bruxelles, 29.1.2024.
COM(2024) 40 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

**Godišnje izvješće o Instrumentu za tehničku potporu za 2021.
i 2022.**

{SWD(2024) 17 final}

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Godišnje izvješće o Instrumentu za tehničku potporu za 2021. i 2022.

Instrument za tehničku potporu¹ (TSI) program je EU-a u okviru kojeg se državama članicama od 2021. pruža prilagođeno tehničko stručno znanje za osmišljavanje i provedbu reformi. Njegov je opći cilj promicanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije EU-a pružanjem potpore državama članicama u provedbi reformi potrebnih za postizanje gospodarskog i društvenog oporavka, otpornosti i uzlazne gospodarske i socijalne konvergencije. TSI se nadovezuje na uspjeh svog prethodnika, Programa potpore strukturnim reformama (SRSP) za razdoblje od 2017. do 2020.², a ima znatno veći proračun.

TSI, kojim upravlja GU REFORM Europske komisije, dostupan je svakoj državi članici koja se suočava s izazovima u postupku osmišljavanja i provedbe reformi. To uključuje reforme čiji je cilj prevladati poteškoće utvrđene u postupku koordinacije ekonomskih politika u okviru europskog semestra, prioritete EU-a ili reforme poduzete na vlastitu inicijativu država članica. Sredstva iz proračuna za TSI ne dodjeljuju se unaprijed po državi članici ili području politike.

TSI državama članicama pruža tehničku potporu u širokom rasponu područja politike. To uključuje upravljanje javnim financijama i imovinom, institucionalnu i administrativnu reformu, poslovno okruženje, financijski sektor, tržišta proizvoda, usluga i rada, obrazovanje i osposobljavanje, održivi razvoj, zdravstvo i socijalnu skrb. TSI je usmjeren na djelovanje koje pridonosi zelenoj i digitalnoj tranziciji. U okviru TSI-ja također se može podupirati rad na pripremi i provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost³.

U okviru TSI-ja ne zahtijeva se sufinanciranje sredstvima država članica. Njegov ukupan proračun u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. iznosi **864,4 milijuna eura (slika 1)**. Osim toga, države članice mogu zatražiti i jesu zatražile dodatnu tehničku potporu putem izravnog doprinosa⁴ ili u okviru svojih planova za oporavak i otpornost.

2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
116,4	118,7	121,1	123,5	126,0	128,5	130,4	864,4

Slika 1: planiranje proračuna TSI-ja za razdoblje 2021. – 2027. (u milijunima eura)

¹ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu, SL L 57, 18.2.2021., str. 1. („[Uredba](#) o TSI-ju”).

² Uredba (EU) 2017/825 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi Programa potpore strukturnim reformama za razdoblje od 2017. do 2020. i o izmjeni uredbi (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 1305/2013, SL L 129, 19.5.2017., str. 1. („[Uredba](#) o SRSP-u”).

³ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, SL L 57, 18.2.2021., str. 17. („[Uredba](#) o planovima za oporavak i otpornost”, članak 7.2.).

⁴ [Uredba](#) o TSI-ju, članak 7.

Pametne, održive i društveno odgovorne reforme pomažu u jačanju otpornosti gospodarstava i društava država članica. TSI tijelima korisnicima u državama članicama nudi jedinstvenu uslugu utemeljenu na projektima koja im pomaže u rješavanju poteškoća povezanih s reformama. Potpora može primjerice biti u obliku strateških i pravnih savjeta, studija, osposobljavanja i stručnih posjeta, pri čemu se za svaki projekt kombinira više oblika potpore. Može se iskoristiti u bilo kojoj fazi procesa reformi, od pripreme i osmišljavanja do razvoja i provedbe. TSI stoga **jača institucionalni i administrativni kapacitet** država članica EU-a. Prilagodljiv je i svakom projektu pruža jedinstvenu kombinaciju stručnih znanja zahvaljujući internim stručnjacima Europske komisije, stručnjacima iz nacionalnih uprava država članica EU-a (npr. putem [TAIEX-a](#), Instrumenta za tehničku pomoć i razmjenu informacija Europske komisije⁵), međunarodnim organizacijama ili privatnom sektoru. Ako su potrebni vanjski stručnjaci iz privatnog sektora, Komisija ugovara vanjske stručne usluge putem izravnog ili neizravnog upravljanja⁶. Osoblje GU-a REFORM u potpunosti je uključeno u cjelokupni postupak provedbe svakog projekta.

Pružanjem potpore na terenu za prevladavanje izazova povezanih s reformama i poticanje održivog i uključivog rasta TSI državama članicama pomaže u oporavku od društvenih i gospodarskih učinaka pandemije bolesti COVID-19, ublažavanju učinaka ruske agresije protiv Ukrajine i poboljšanju kvalitete javnih usluga.

TSI je **financijski instrument usmjeren na potražnju**, a organizira se u **godišnjim ciklusima**. Cilj je pružiti potporu za najkvalitetnije zahtjeve koje države članice podnose za rješavanje prioriteta na razini EU-a i nacionalnih prioriteta. U okviru tog instrumenta pokreću se opći pozivi za podnošenje zahtjeva čiji je rok za dostavu 31. listopada.

Komisija prema potrebi može organizirati i dodatne **namjenske pozive** za podnošenje zahtjeva kako bi se odgovorilo na posebne nove potrebe država članica i kako bi se državama članicama pružila potpora **posebnim mjerama** u slučaju hitnih potreba. Namjenski pozivi za podnošenje zahtjeva pokrenuti su 2021. i 2022.

Ciklus TSI-ja iz 2021.

Instrument za tehničku potporu **počeo se provoditi 2021.** Nadovezujući se na iskustvo i uspjeh Programa potpore strukturnim reformama, GU REFORM uspješno je **povećao informiranost** o TSI-ju među potencijalnim tijelima korisnicima iz **27 država članica**, čime je osigurao visoku razinu interesa od samog početka.

U 2021. (slika 2) države članice podnijele su zahtjeve za tehničku potporu kao odgovor na tri poziva za podnošenje zahtjeva:

- opći poziv za podnošenje zahtjeva u okviru TSI-ja iz 2021.,
- poseban poziv za osposobljavanje o praksama u vođenju zelenog proračuna,
- namjenski poziv za države članice EU-a za potporu u pripremi njihovih planova za otpornost i oporavak.

U rujnu 2021. Grčka je podnijela dodatan zahtjev za potporu u okviru mehanizma posebnih mjera za rješavanje pitanja hitne potpore nakon požara koja je bila potrebna za obnovu i oporavak bioraznolikosti i ekosustava u opožarenim područjima otoka Evije.

⁵ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taieux_en

⁶ Popis subjekata koji se koriste financijskim sredstvima EU-a pod neizravnim upravljanjem za Instrument za tehničku potporu nalazi se na [internetskim stranicama Instrumenta za tehničku potporu](#).

	Broj podnesenih zahtjeva	Broj odabranih zahtjeva	Proračun namijenjen za odabrane zahtjeve u milijunima EUR
Opći poziv za podnošenje zahtjeva	706	232	104,3
Osposobljavanje o praksi vođenja zelenog proračuna ⁷	18	18	0,45
Namjenski poziv za potporu povezanu s planovima za oporavak i otpornost	38	26	10,49
Posebne mjere	1	1	0,18
UKUPNO ZA TSI 2021.	763	277	115,42

Slika 2: Tablica s pregledom za TSI za 2021.

Ukupno 232 zahtjeva odabrana u okviru općeg poziva za TSI iz 2021. obuhvaćaju ključne prioritete EU-a, uključujući⁸:

- 125 zahtjeva u pogledu pripreme ili provedbe nacionalnih planova za oporavak i otpornost,
- 102 zahtjeva u pogledu digitalne tranzicije,
- 68 zahtjeva u pogledu europskog zelenog plana,
- 16 zahtjeva u pogledu ravnopravnosti: potpora ženama, osobama s invaliditetom, romskoj zajednici, migrantima, starijim osobama i LGBTIQ+ zajednici.

U **27 planova suradnje i potpore sklopljenih** 2021. s državama članicama opisuju se obuhvaćena područja politike i opseg mjera potpore koje treba provesti, kao i okvirni rokovi i procijenjeni proračuni.

Ukupno 277 zahtjeva odabranih za TSI 2021. u okviru četiriju različitih poziva za podnošenje zahtjeva pretočeno je u 263 projekta jer je u nekoliko slučajeva više zahtjeva spojeno u jedan projekt kako bi se omogućila ekonomija razmjera u provedbi i promicale lokalne sinergije. Od navedena 263 projekta dva su istodobno obuhvatila potrebe više država i time utrla put razvoju višedržavnog pristupa u narednim godinama.

Na kraju listopada 2023. 151 projekt u okviru TSI-ja iz 2021. bio je zaključen, pet ih je otkazano, a 107 projekata još je bilo u tijeku. Primjer je važnog projekta u okviru TSI-ja iz 2021. [provedba praksi u vođenju zelenog proračuna među državama članicama EU-a](#). Više primjera i pojedinosti navedeno je u popratnom radnom dokumentu službi.

Ciklus TSI-ja iz 2022.

Nadovezujući se na stečeno iskustvo i aktivnosti informiranja koje su provedene u pogledu TSI-ja iz 2021., za drugu godinu provedbe Instrumenta za tehničku potporu GU REFORM uspješno je **dodatno povećao informiranost** o programu među potencijalnim tijelima korisnicima iz 27 država članica i istaknuo da je kvaliteta zahtjeva za tehničku potporu bila odlučujući faktor za odabir.

Ciklus TSI-ja iz 2022. pokrenut je za vrijeme prve [godišnje konferencije o TSI-ju](#), koja je održana 30. lipnja i 1. srpnja 2021. Započela je rasprava s državama članicama o potencijalnim zahtjevima koji će se podnijeti u ciklusu u 2022. i uvedene su dvije glavne izmjene: višedržavni projekti usmjereni na rješavanje zajedničkih problema s kojima se suočavaju mnoge države

⁷ Još pet država članica uključilo se u program osposobljavanja 2022.

⁸ Jedan zahtjev za tehničku potporu može pridonijeti većem broju prioriteta EU-a.

članice i jačanje EU-ove dodane vrijednosti instrumenta i „vodećih” projekata kojima se podupiru reforme koje su u velikoj mjeri potrebne u svim državama članicama i u skladu su s prioritetima EU-a.

Vodeći projekti korisni su za zahtjeve država članica jer služe kao djelomično osmišljene inicijative potpore koje potom treba razraditi i prilagoditi potrebama država članica. GU REFORM predložio je 12 vodećih projekata u pogledu tema odabranih nakon temeljitog savjetovanja s glavnim upravama Komisije za politiku i nacionalnim koordinacijskim tijelima u svim državama članicama kako bi se osigurala usklađenost s nacionalnim prioritetima i obvezama nacionalnih tijela. Od 12 prijedloga za [vodeće projekte tehničke potpore u okviru TSI-ja iz 2022.](#) pet prijedloga bilo je usmjereno na zelenu tranziciju, a tri na digitalnu tranziciju.

U 2022. (slika 3) države članice podnijele su zahtjeve za tehničku potporu kao odgovor na dva poziva za podnošenje zahtjeva:

- opći poziv za podnošenje zahtjeva u okviru TSI-ja iz 2022.,
- namjenski poziv za podnošenje zahtjeva za potporu državama članicama EU-a u suočavanju s posljedicama agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, a posebno u prihvaćanju izbjeglica iz Ukrajine i postupnom ukidanju ovisnosti o fosilnim gorivima iz Rusije.

Nadalje:

- Hrvatska je podnijela četiri zahtjeva u skladu s člankom 7. Uredbe o TSI-ju, koji državama članicama omogućuje da zatraže dodatnu potporu u okviru TSI-ja o svom trošku,
- pet država članica podnijelo je zahtjeve u skladu s člankom 7.2. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, koji državama članicama omogućuje da predlože uključivanje plaćanja za dodatnu tehničku potporu iz TSI-ja u svoj plan za oporavak i otpornost (kao predviđenih troškova).

	Broj podnesenih zahtjeva	Broj odabranih zahtjeva	Proračun namijenjen za odabrane zahtjeve u milijunima EUR
Opći poziv	512	211	102,40
Namjenski poziv za Ukrajinu	32	28	9,28
UKUPNO ZA TSI 2022.	544	239	111,68
Članak 7. TSI-ja	4	3	2,76
Članak 7.2. Mehanizma za oporavak i otpornost	5	5	3,87

Slika 33: Tablica s pregledom za TSI za 2022.

Zahtjevi odabrani u okviru općeg poziva povezanog s TSI-jem iz 2022. obuhvaćaju ključne prioritete EU-a, uključujući⁹:

- 103 zahtjeva u pogledu provedbe nacionalnih planova za oporavak i otpornost,
- 95 zahtjeva u pogledu digitalne tranzicije,
- 63 zahtjeva u pogledu europskog zelenog plana,

⁹ Jedan zahtjev za tehničku potporu može pridonijeti nekoliko prioriteta EU-a.

- 24 zahtjeva u pogledu ravnopravnosti: potpora ženama, osobama s invaliditetom, romskoj zajednici, migrantima, starijim osobama i LGBTIQ+ zajednici.

Ukupno 239 zahtjeva odabranih 2022. za potporu iz TSI-ja u okviru dvaju različitih poziva pretočeno je u 185 projekata. To je dovelo do 270 reformi zbog naglog povećanja broja višedržavnih projekata koji objedinjeno obuhvaćaju potrebe nekoliko država. U slučaju višedržavnih projekata svaka komponenta projekta specifična za određenu zemlju naziva se reformom. Po definiciji, višedržavni projekt sastoji se od nekoliko reformi specifičnih za određene zemlje. U slučaju samostalnih projekata svaki projekt odgovara jednoj reformi.

Ukupno 185 projekata u okviru TSI-ja iz 2022. raspodijeljeno je na sljedeći način: 164 samostalna projekta za pojedinačne države članice i 21 višedržavni projekt koji obuhvaća 106 reformi specifičnih za određene zemlje.

Kako je navedeno u drugom godišnjem izvješću o provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost¹⁰:

- 23 države članice primile su ili trenutačno primaju opću potporu za međusektorske aspekte provedbe planova za oporavak i otpornost, uključujući potporu za reviziju planova, a svih 27 država članica prima potporu specifičnu za politiku povezanu s provedbom mjera u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost,
- osam država članica trenutačno sudjeluje u višedržavnom projektu izgradnje kapaciteta za učinkovitu komunikaciju o koristima planova za oporavak i otpornost koji se podupire u okviru TSI-ja,
- sedamnaest država članica primilo je ili trenutačno prima potporu u okviru plana REPowerEU. Neke mjere imaju i digitalnu dimenziju (npr. digitalizacija u području energije).

Na kraju listopada 2023. dva projekta u okviru TSI-ja iz 2022. bila su zatvorena, a 183 projekta još su bila u tijeku. Značajni projekti u okviru TSI-ja iz 2022. uključuju višedržavni projekt o [uključivanju načela jednakosti spolova u javnu politiku i proračunske postupke](#), potporu Rumunjskoj radi [ubrzanja pristupa osnovnim uslugama za raseljene Ukrajinke](#) i [EU Supervisory Digital Finance Academy](#). Više primjera i pojedinosti navedeno je u popratnom radnom dokumentu službi.

Izvedba projekta

Provođenje Instrumenta za tehničku potporu podrazumijeva stalnu uključenost GU-a REFORM, od faze osmišljavanja projekta do njegove provedbe.

GU REFORM aktivan je od ranih faza utvrđivanja projekta uz opsežnu suradnju s nacionalnim tijelima, stalne kontakte između državnih koordinatora GU-a REFORM i odgovarajućih koordinacijskih tijela i sastanke viših rukovoditelja GU-a REFORM i nacionalnih tijela svake države članice u njihovu glavnom gradu.

Nakon što se odaberu zahtjevi i definira način provedbe, službenici za politiku u GU-u REFORM redovito surađuju s nacionalnim tijelima kako bi utvrdili željene rezultate projekta i oblikovali povezane aktivnosti i planove rada. Uvijek je riječ o članovima posebnih projektnih timova, zajedno s (eventualnim) odabranim pružateljima potpore, koji surađuju u svakodnevnom vođenju projekta. Osim toga, olakšavaju učinkovitu komunikaciju između

¹⁰ https://commission.europa.eu/publications/recovery-and-resilience-facility-annual-report-2023_en

(eventualnih) pružatelja potpore i nacionalnih tijela te promiču zajedničko poimanje kako bi se osigurao uspjeh projekta.

GU REFORM svoj rad koordinira s drugim odjelima Komisije putem stalne mreže predstavnika drugih glavnih uprava. Time se osigurava da tehnička potpora pružena u okviru TSI-ja bude usklađena s politikama EU-a, da se njome ne udvostručuju druge aktivnosti EU-a i da se omogućuju sinergije s drugim programima EU-a. Ta suradnja s drugim odjelima Komisije ujedno je i prilika za olakšavanje pristupa tehničkom stručnom znanju koje je dostupno u Komisiji ili se lako mobilizira putem drugih programa EU-a.

Član osoblja GU-a REFORM automatski je i član svakog odbora za upravljanje projektom zajedno s višim dužnosnicima nacionalnih tijela. Njihova je uloga osigurati da projekt ostane u skladu s nacionalnim prioritetima i prioritetima EU-a te da se prema potrebi prilagodi kontekstu koji se razvija, a radi pridonosa nacionalnom programu reformi.

Evaluacija

Evaluacijom programa i projekata u okviru Instrumenta za tehničku potporu pružaju se dokazi o rezultatima za države članice i građane na terenu. GU REFORM ocjenjuje potporu koju pruža državama članicama na razini programa i projekata.

U skladu s Komisijinim Smjernicama za bolju regulativu Instrument za tehničku potporu podliježe srednjoročnoj evaluaciji (do veljače 2025.) i *ex post* evaluaciji (do prosinca 2030.)¹¹, a svaka se temelji na studiji koju je provela neovisna treća strana. Očekuje se da će srednjoročna evaluacija TSI-ja imati važnu ulogu u oblikovanju sljedeće generacije ovog programa.

Osim evaluacije provedene na razini programa, GU REFORM uspostavio je dvostupanjski postupak za evaluaciju projekata tehničke potpore u okviru TSI-ja. Prvi korak odvija se neposredno nakon završetka projekta kako bi se procijenilo jesu li glavni dionici uključeni u projekt zadovoljni osmišljavanjem i provedbom projekta. Cilj je drugog koraka procijeniti u kojoj je mjeri projekt ispunio očekivane rezultate, a odvija se najmanje godinu dana nakon završetka projekta.

Iako trajanje projekta može varirati, za dovršavanje projekta u okviru TSI-ja u prosjeku su potrebna 24 mjeseca. Prvi projekti u okviru TSI-ja iz 2021. započeli su sredinom 2021., a na dan objave ovog izvješća samo je nekoliko projekata bilo završeno dulje od nekoliko mjeseci. Prvi dostupni odgovori na evaluacijske upitnike ukazuju na pozitivnu ocjenu vrijednosti TSI-ja. Prije svega, nacionalna tijela cijene svoju izravnu uključenost za vrijeme faze utvrđivanja projekata i njihove provedbe. Nacionalna tijela cijene i aktivnu ulogu GU-a REFORM u omogućivanju izravnih kontakata s njima i s pružateljima tehničke potpore.

Komunikacija

U okviru Instrumenta za tehničku potporu blisko se surađuje s nacionalnim upravama kako bi im se pružila potpora u osmišljavanju i provedbi njihovih reformi, a u korist njihovih građana i poduzeća. Kako bi osigurao **vidljivost osiguranih financijskih sredstava EU-a**, GU REFORM promiče Instrument za tehničku potporu, projekte u okviru TSI-ja i njihove rezultate putem namjenskih kanala te pruža **ciljane informacije različitim ciljnim skupinama**, uključujući medije i javnost.

¹¹ [Uredba](#) o TSI-ju, članak 16.

U tom je kontekstu GU REFORM uspješno uključio konferenciju za medije o TSI-ju i godišnju konferenciju o TSI-ju u godišnji ciklus programa. Osim toga, aktivnosti i rezultati Instrumenta za tehničku potporu i povezanih projekata u okviru TSI-ja objavljuju se široj javnosti na [internetskim stranicama za potporu reformama](#) na kojima se pružaju detaljne informacije po [području politike](#) i po [državi](#). Na internetskim stranicama nalazi se i [jedinствени internetski javni repozitorij](#) konačnih rezultata projekata u okviru TSI-ja. GU REFORM upotrebljava društvene mreže za dijeljenje informacija o TSI-ju putem svog [računa @EU_reforms](#) na platformi Twitter/X.

Zaključak

U prve dvije godine provedbe tehnička potpora iz TSI-ja za osmišljavanje i provedbu reformi pružena je svim državama članicama. Broj primljenih zahtjeva uvijek je premašivao broj zahtjeva koji su se mogli obuhvatiti programom, što svjedoči o interesu nacionalnih tijela u pogledu mogućnosti koje se nude u okviru ovog instrumenta.

Rastući broj višedržavnih projekata tijekom prve dvije godine istaknuo je sposobnost programa TSI-ja da donese dodatnu vrijednost EU-u i olakša razmjenu dobre prakse i mogućnosti za uzajamno učenje među nacionalnim upravama.

GU REFORM ojačao je komunikaciju o aktivnostima u okviru TSI-ja kako bi se povećala odgovornost instrumenta i kako bi se nacionalna tijela upoznala s mogućnostima dostupnima u okviru TSI-ja. Cilj te komunikacije bio je da se nacionalnim tijelima bolje razjasne mogućnosti dostupne u okviru TSI-ja i da im se omogući osmišljavanje projekata u kojima će se taj instrument optimalno iskoristiti za ispunjavanje njihovih posebnih potreba.

Ono što je najvažnije, osoblje GU-a REFORM usklađeno je radilo na svim razinama kako bi državama članicama pružilo potporu u faze provedbe radi uspješnosti projekata i usklađenosti njihovih rezultata s ciljevima država članica. GU REFORM surađuje i s nacionalnim tijelima te tako prelazi okvire provedbe pojedinih projekata (koji završavaju postizanjem i ostvarenjem rezultata) i može tijelima pružiti potporu u njihovu daljnjem postupanju na temelju rezultata projekata kako bi provela svoje programe reformi.

S obzirom na to da je provedba prvog ciklusa Instrumenta za tehničku potporu započela 2021., još je prerano za procjenu postignuća projekata na terenu. Međutim, povratne informacije dobivene od tijela korisnika na razini projekta i od koordinacijskih tijela na razini države upućuju na to da države članice općenito cijene potporu pruženu putem TSI-ja, a posebno aktivnu ulogu koju mogu imati u osmišljavanju i provedbi projekata te uspješnu komunikaciju GU-a REFORM.